Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1318 — ԻԶՄԻՐ 26/9 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1913 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

طاشينك

ارمنيجه يومى سياسى غزته

صاحب امتياز : هرائد صاموريان — زمر

"TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԿՈ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13	ՖՐ.

Ձրաւարակուած ժեռագիրք եւ չեն ետուիր

ՏՆՕՐԻՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

Ազգային Հիւանդանոցի Եկամուտները

Ազգ. Հիւանդանոցի նորընտիր Հոգաբարձութիւնը առջի օր խիստ ուշագրաւ և արդար դիժուժ մը ըրած էր՝ գաղափարը տալով Ժողովոյ ուշադրութիւնը հրաւիրելով երևոյթի մը վրայ, որ մեծապէս չահագրգռական կողմեր ունի Հիւանդանոցի անբաւարար պիտոյքին բարելաւութեան համար։

Հոգաբարձութիւնը ի նկատի ունենալով որ Հիւանդանոցի եկամուտները ամբողջովին իրեն չեն յատկացուիր, և իր վրայ չեն գործածուիր, կը խնդրէր որ այս մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին և պարտ ու պատշաճը տնօրինուի։

Ֆաղաք. Ժողովը, որուն ուղղուած էր այս խնդիրը, իր ձեռնհասութենէն վեր նկատելով անմիջական կարգադրութիւն մը ընել այս մասին, յարմար գտած էր Գաւառ. Ժողովոյ մէջ խորհրդածութեան նիւթ ընել և ըստ այնմ ապ Հոգաբարձութեան հարկ եղած պատասխանը։

Արդարև Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը չատ պատեհ ժամու մը մէջ է որ կ'յարուցանէ ու կարծրացնէ այս խիստ կենսական հարցը, քանի որ Գաւառ. Ժողովը ձեռք առած է արդէն Ազգային հաստատութեանց պիտոյքներու քուէարկութիւնը՝ ընթացիկ տարուան համար սահմանելի։

Գաւառ. Ժողովոյ վերջին նիստին մէջ ուշադրութեան առնուեցաւ արդէն Ազգ. հաստատութեանց նախորդ տարուան պիտոյքներուն քննութիւնը։ Ընտրեալ Գաւառ. Ժողովէն ետքը հոգիէ բաղկացեալ Մորդզարանական Յանձնախումբ մը, որուն պաշտօն տրուեցաւ քննել մանրամասնութիւնները և յառաջիկայ Ժողովին բերել իրենց քննութեանց արդիւնքը։

Անկէ ի վեր, որչափ կը յիշենք, ահա երկու ամիսը կը լրանայ. և ո՛չ միայն Մորդզարանական Յանձնախումբը իր պաշտօնը չէ կատարած. այլև, ինչպէս կ'իմանանք Յանձնախումբը ամանց հրաժարիլով, մեծամասնութիւն մը չկարենալով կազմել՝ լուծուած է, պիտոյքներու քննութեան գործը Ժողովի երեսի վրայ. մինչդեռ որչափ կը յիշենք, ասկէ առաջ, Գաւառ. Ժողովի մը մէջ տրուած որոշման մը համաձայն, իրրև ընկալեալ արեգլուխ, պէտք էր արդէն Սեպտ.ի սկիզբը պիտոյքները քուէարկուած լինէին։

Վերջին Գաւառ. Ժողովոյ գումարման մէջ, Ազգ. հաստատութեանց վրայ կիրարկուած պիտոյքներու ընթերցումին, մանրամասնութիւններէն տեղնուեցաւ արդէն թէ ընդհ. պիտոյքն բաւական աչքառու բաց մը ունի և որուն բաւական կարևոր մէկ մասն ալ կը ձևացնէ Ազգ. Հիւանդանոցի եվտական վիճակին անհասարակ զուգակշիռը։

Արդ, խնդիր է գիտնալ թէ Հիւանդանոցին բացը իր եկամուտներուն անբաւականութեան՞ թէ այդ եկամուտներուն պէտք եղած չափով, իր վրայ չծախսուելուն և իրեն չի տրամադրուելուն հետեւանքէն է որ առաջ կուգայ։

Նորընտիր Հոգաբարձութեան յարուցած այն խնդիրը թէ՝ Հիւանդանոցի եկամուտները իրեն չեն տրամադրուիր, գոնէ պէտք եղած չափով, բաւականէն աւելի կը լուսարանէ արդէն խնդիրը։

Ասիկա կը նշանակէ արդէն թէ Հիւանդանոցը, առանց բաց աննենալու, կրնար իր իւղով տապկուիլ, եթէ իր եկամուտները իրեն տրամադրուէին։

Ու ասկէ կարելի է հետևցնել թէ բացը իսկապէս իրը չէ, այլ իր եկամուտները։ Խորհրդածած և ուրիշ բաներու վրայ ծախսուած անկանոնութեան մը հետևանքն է որ առաջ եկած է և ընդհակառակը եթէ լաւ ժամածնէք, ինքը առնելիքեր ալ կ'ելլէ Ազգ. ընդհ. անտուկի հաշուէն՝ առնոր անցած։

Ազգային անտուկը, ինչպէս ամէն տեղ, նոյնպէս Իզմիրի մէջ ալ, կեդրոնացեալ դրութեամբ մը կը կառավարուի։ Այդ կեդրոնացեալ Անտուկին մէջ է, ուր իրր ժուռք կը մտնէ բոլոր ազգին եկամուտները և անկէ է որ իրր ելք կը ճիւղաւորուի և կը բաշխուի ազգային հաստատութեանց իւրաքանչիւրին իր բաժինը՝ ըստ իր պիտոյքին։

Ազգային ելևմուտքը, — Անտուկը — կը կառավարէ Տնտեսական Մորհուրդը, որուն ձեռք կը գտնուի ազգին բոլոր եկամուտներուն մանրամասն վիճակագոյցը, որուն համեմատ իր գանձումներն ու վճարումները կընէ, իւրաքանչիւր ազգային հաստատութեան ցնծալուն եղած ընչպէս ժուռքին, նոյնպէս և՝ սահմանուած տարեկան պիտոյքին համեմատ՝ ելքին արձանագրութիւնները՝ իւրաքանչիւրին համար անդուլ առանձին բռնելով իր ելևմտից տուժարները։

Եւ քանի որ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը խնդիր կը յարուցանէ թէ Հիւանդանոցի եկամուտները իրէն վրայ չեն գործածուիր, ըսել է թէ իր բացին պատասխանատուն ինք չէ, այլ իր պիտոյքին անբաւականութիւնը։

Մեր Ազգ. հաստատութիւններէն իւրաքանչիւրը յայտնի է թէ կը մատակարարուին ազգային բարերարներու կտակներով և նուիրատուութիւններով, որոնք չատ յաճախ աւելի հասոյթեր կալուածներ են, քան հնչուն դրամ։

Այդ կտակներէն իւրաքանչիւրը եղած է կա՛մ Ազգ. վարժարաններու անունով և կա՛մ Հիւանդանոցի և նման հանրային հաստատութեանց անունով, որոնք, իրաւ թէև ամբողջ ազգին կը պատկանին և անոր անունով կը գործածուին, բայց կը մասնաւորուին դարձեալ այն հաստատութեանց վրայ, որոնց անունով հաղած է կտակը։

Մեր մէջ խիստ յոռի սովորութիւն մը դիւութիւն ունի։ Բոլոր կտակները իրարու հետ կը խառնենք և կընենք մէկ. չէ՞ որ ամէնքն ալ Ազգին կը պատկանին. և այդ ընդհանուրէն կը բաշխենք իւրաքանչիւրին՝ ըստ քուէարկուած պիտոյքի։

Իսկ ասոր հետևանքները կրլլան խառնաչփոթութիւն և երբեմն ալ զրկանք, հիւանդանոցը նայիս վարժարանին երեսէն կը տուժէ. վարժարանը առաջնորդարանին, առաջնորդարանը հկեղեցիին, որբանոցին ևլն. ևլն. և քանի որ մէկը կը ղրկուի, միւսը կըլլայ օգտուողը և առաջինը կը մնայ բացը, կամ չատ յաճախ ամենքն ալ կը մնան մասնակի բացերու առջև, որովհետև չատ հասոյթ ունեցողէն առնուեցաւ և ծախսուեցաւ քիչ հասոյթ ունեցողին վրայ։ Ապահով ենք թէ Գաւառ. Ժողովոյ վերջին նիստին մէջ երևցած բացերը այս դրութեան արդիւնքն են։

Ու յետոյ՝ պիտոյքներու քուէարկութեանց պահուն մանրամասնաբար և ճըշդիւ պիտոյքներու քուէարկութիւնը, քանի որ ձգձգումները օրէ օր աւելի անդարմանելի բացերու կ'առաջնորդեն։

Ա.Վ.Օ

ՀԱՅԵԼԻԻՆ ՄԷՋ

Վերջին նորաձևութիւն, սպառնագրեր...

«Թասֆիր - Էֆքեար»ի, «Թանին»ի և նմաններու ցանածին արդիւնքները կ'քաղենք, թող «Թանին» ուզածին չափ ծակ փաստաբանութիւններով աչխատի իր գործած սխալը ղարմանիլ, ո՞վ կ'համոզուի, գրածները մէջտեղն են և ատոնք իրրև թէ չբաւէին, ելեր կասկած կ'յայտնէ սպառնագիրելու հեղինակներուն թուրքեր ըլլալուն վրայ, կ'զարմանամ որ ինչո՞ բացէ ի բաց չհամարձակիր զանոնք հայոց վերագրելու, և ամենէ դիւրին միջոցն այս պիտի ըլլար ձեռքերը լուալով գործին մէջէն քաչուելու համար...

Իրաւ է որ նիւթի սովին վերագրելու է թուրք թերթերու հայոց պղչէն բռնելը, ժամանակ մը Իտալական պատերազմ ուներնք և կուչտ ու կուռ կ'գրէինք Իտալացւոց դէմ, այսօր բարեկամներ եղանք և կ'սիրուրտինք, կ'լզպրտուինք անոնց հետ և անոնցմէ լաւ մարդ չկայ ներկային մէջ...

Յետոյ վրայ հասաւ Պալքանեան պատերազմը, հոս ասպարէզը չատ տարածուն էր, չորսի դէմ, չորս ազգերու դէմ բաներ մը ունէինք ըսելիք ու գրելիք և առատօրէն չտայլեցինք մեր ներքին մաղձը Գարատաղին, Սերպին, Յոյնին և Պուլկարին դէմ, մանաւանդ Յոյնին ու Պուլկարին, բայց ինչպէս ամէն բան վերջ մը կ'ունենայ, եկաւ հասաւ այն ժամն, ուր անոնց հետ մէկիկ մէկիկ հաչտութեան և ճիշդ ալ ժամանակին վրայ հասաւ հաչտութիւնն, որովհետև ըսելիքներու չտեժարանն պարպուիլ, դատարկանալ սկսած էր։

Այսօր կ'հաժրուրուինք Սերպին, Գարատաղին, Պուլկարին հետ, գալով Յոյնին՝ իրաւ է որ առերես բարեկամներ դարձանք, բայց վերջապէս քաղաքավարութիւն ըսուած բան մը կայ, որուն վրայ կամայ թէ ակամայ հիմնուելով իրարու ձեռք կ'մթթուենք ի նշան մեր հաչտութեան...

Արդ՝ ըսէ՛ք, ո՞վ կայ հիմակ, ո՞վ մընաց բացը, որպէս զի անոր դէմ արձակենք մեր սուր սլաքները, մոլորենք տգէտ խուժանին միտքը, գրգռենք անբացատրելի հայրենասիրական եռանդ մը որ ոևէ կերպով չկրնար արդարանալ, Հա՛յը, չէ՞, օ՜ն ուրեմն սկսինք հայուն դէմ գրել, թերթերուն նիւթ պէտք կ'և և ամենէ յարմարը, աւելի սը, անվտանգը, հայը մեր մտին փաթթոց և մեր լեզուին ծամոց ընեն է, վերագրելով այդ խեղճ ազգին այնպիսի մոգրութիւններ, արարքներ, որոնք կ'գան թէ ատոց չեն, բայց ի՞նչ գիտէ տգէտ ընթերցողը...

Ու ահա այս թաքթիքն է թուրք թերթերուն գործածածը և անբարեխղճութիւնն այն աստիճանին կ'տանին որ կունենան ապուշութիւնը մեծաբարբառ աղաղակելու թէ Հայերն անջատողական դաղափարներ ունին և հայաբնակ գաւառներու մէջ բարենորոգում պահանջելով երկրորդ Մակեդոնիա մը ստեղծել կուզեն...

Մարդ կամ չիմար ըլլալու է կամ ապուշ այս տեսակ արտարոգութիւններ արտաբերելու համար և Թուֆէ իր ըն-

թերթողներուն մեծարելու զանոնք իբրև ասկեզօծ գեղահատներ։

Կ'ըսէք. Մակեդոնիան կորնչցուցինք հոն բարենորոգումներ ընելու համար, համոզումո՞վ կ'գրեն, ահա այս կուզէի հասկնալ. եթէ իրաւ համոզումով կ'գրեն կ'ցաւիմ, կ'խղճամ, ուրիշ բառ մը չունիմ զետեղելիք, իսկ եթէ իրենց ըսածին չհաւատալով կ'գրեն, ընթերցողներուս կ'թողում տալ անոնց յարմարագոյն բառ մը։

Սահմանադրութեան հռչակումէն առաջ Մակեդոնիոյ մէջ սկսած էր չնորհիւ բարենորոգմանց և եւրոպական հակակշռի անդորրութիւն տիրել և երկիրը իր հանգարտ և բնականոն վիճակը վերստանալ։ Օսմ. Սահմանադրութեան հռչակմամբ Եւրոպա լիուլի համոզուած նոր հաստատուած բէմիմին բարերար և արդարադատ ոգղամտութեան, ետ կանչեց իր պաշտօնատարներն և թողուց կառավարական դէկը նոր կառավարութեան, թէ ինչ պատահեցաւ անկից ետք ս պիկար և անհեռատես իրարու յաջորդ դահլիճներու օրով, մէկտեղն է և մեկնութիւններու պէտք չկայ։

Արդ՝ այսքան պայծառ, այսքան սրոյ դէպքերու և երեկուան իրողութի ներու առջև ինչ տեսակ խիղճ ունենալու է բարենորոգումներ աղերսող հայ ազգին դէմ ծառանալու, անոր դէմ թշնամութիւններ արծարծելու, խուժանը գրգռելու և նոր ու ցաւալի դէպքերու ասպարէզ կարդալու...։

Հայոց յոյսը ներկայ հզօր ու կարող դահլիճին վրայ է. վերջ մը դնելու համար այս տգեղութիւններուն Թալէաթ պէյ՝ Ներքին Գործոց բանիրուն Նախարարը որ «Թասֆիր»է, «Թանին»է չատ աւելի աղէկ կ'ճանչնայ հայերն ու գործնականապէս ցոյց կուտայ իր հաւակրութիւնն ընդունելով հայոց պահանջումներուն իրաւացիութիւնը, անշուշտ երկաթէ ձեռքով մը վերջ պիտի դնէ թերթերու պոռոտաբան րուն ու չախչախէ սպառազրերու հեղինակները, միանգամ ընդ միշտ հասկցնելով անոնց թէ Թուրքիոյ չարը կ'պահանջէ հաչտ ու սիրով ապրիլ հայոց հետ։

ԵՍ

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ

ԻԶՄԻՐԻ ՀՌԻՓՍ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՏՕՔԹ. Պ. ԿՈՍՏԱՆԴ

ԲԱՐԵՐԱՐ ԱՆԴԱՄ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Գեղեցիկ լուրով մը կ'բանանք ներկայ չաբաթը, որու ամբողջ պատիւը կ'պատկանի ազնիւ նուիրատուին որ առատաձեռն ժէօթով կը կ'օժտէ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը և տեղւոյս Հռիփսիմեան վարժարանը տարեկան պատկառելի գումարով մը։

Իզմիրի պարծանքն եղող, Իզմիրցիներէն սիրուած, առանց ազգութեան խըտրութեան, ամենէն յարգուած Տօքթէօր Պօղոս Կոստանդ Նուիրուած է Հ. Բ. Ը. Միութեան իր Պէլլա-Վիսթա ունեցած չորս տուները։

Անոնց կալուածաթղթերը պաշտօնապէս փոխանցելով Հ. Բ. Ը. Միութեանը վսե՛ր. Նախագահին անուան, խնդրած է որ իր և իր ալնիւ կնոջ ժառանգէն ետք անոնց տարեկան հասոյթին մէկ երրորդ մասը յատկացուի Իզմիրի Հռիփսիմեան վարժարանին, իսկ մնացեալն իբրև նուէր գրծածուի Հ. Բ. Ը. Միութենէն։

Հակիրճ, յստակ նամակով մը արտայայտած է մեծանձն Տօքթէօրը իր փափաքը, և ստացած գեղեցիկ և համակ զգացմունք ի պատասխան մը, որմէ կը տեղեկանանք թէ Հ. Բ Ը. Մ. Վարչական ժողովը անմիջապէս ժողով գումարած, Տօք. Պ. Կոստանդի նամակն և առաջադեան նուէրը նկատողութեան առած, անմիջապէս զինք Միութեան Բարերար Անդամ հռչակած ու հեռագրաւ տեղեկագրած է ի Բարիզ Մի էմեան Նախագահ վսեմ. Պօղոս փաչա Նուպարի։

Այս չափազանց ոգևորիչ ու խրախուսող նուէրին առջև աւելի երկարօրէն խօսիլ չենք փորձուիր չվնասցնելու համար վեհանձն նուիրատուն, որ մասնաւոր խորհուրդ մը կ'զգայ ժխ ծաղղորդ յայտարարութիւններէ և իր վրայ կ'մարմնաւորէ ազնուութեան գերագոյն զրոյցը և որու մէն մի արտայայտութիւնը, խօսքը, չարժուձը, իր չորս կողմ յարգանք ու պատկառանք կր սփռէ և միևնոյն ժամանակ սիրելի կը դարձնէ զինք, իրեն հետ ժողէն չփնան մէկ գտնուելու բարերաղդութիւնն ունեցողները։

Տօք. Պ. Կոստանդ բացառիկ դէմք մը է, ամբողջ հայութեան մէջ ու այս հաւատուրմը չափազանցութիւն մը չէ, ինք այնքա՛ն ինքնամփոփ, այնքա՛ն համեստ, մէկ բառով այնքա՛ն ազնիւ է ու ժխրէ, աղմուկէ այնքան հեռու փախչող որ կրնայ տիպար օրինակ մը հանդիսանալ ամեն անոնց առջև, որոնք ինոր կին ուզն չափ օգտակար չհանդիսանալով հանդերձ, չդայլ ու մեծաղղորդ արտայայտութիւններէ կ'ախորժին, մինչդեռ ազնիւ Տօքթէօրը անչշուկ գործած է տարիներէ ի վեր իր պարտքը կատարելով թէ իբրև հայ անհատ՝ ազգային գործերու չրջանակին մէջ թէ իբրև մարդ՝ մարդկութեան հանդէպ ու թէ իբրև ճարտար բժիշկ՝ իր նմաններու ֆիզիքական ու բարոյական ցաւերն ամոքելու համար։

Կ'վերջացնենք մեր այս սահմանափակ ու կիսկատար ուրուագիծը, իբրև յեսին հիացողներէն մին Ազն. Տօք. Պ. Կոստանդի, հրապարակաւ չնորհաւորելով այդ անզուգական Հայը, ու սրտանց մաղթելով իրեն համար երկար չատ երկար տարիներու կեանք մը։

☞ ԴԱՇԻՆՔ կը ծախսէ Հայոց Թաղ՝ Առաջնորդարանի դիմաց Հաճի ԿԱՐԱՊԵՏ Մ. ԼՓԵԼՄԼԻԶԵԱՆի խանութը, Ֆրանկաց Թաղ ԳՈՒՏՏի ծխալաճառանոցը, Եւսուֆի Ֆէրխանէին դիմաց՝ ծխալաճառ Պ. ՊՕՂՈՍԻ ու Դրէմէրի բաստժին մէջ ԴՈՍԹԻ ծխալաճառին մօտ։

ԱԼՓԻԱՐ ՉԱՅՐԱՑԱԾ

Հրանտ իմ սիրելի,

Վրիպակը՝ տպագրութեան մէկ քմայքն է և գրաչարներուն... իշխիւզարութիւնը։

Վրիպակը մարդկայինէ՛ն ինչպէս կնոջական է պչրանքը։

Առանց վրիպակի բան չի չարուիր, ինչպէս առանց հնչիւնի չխօսուիր ձուազեղ...

Աչխարհիս գիտցած բաներն են ասոնք։ Ա ին տեղ Տ. Ա ի տեղ Ո. Ց ին տեղ Ց, ասոնք սխալներ են որ աչքի չատ չեն զարներ և զանոնք ինչնիրենը կուզղէ նոյն իսկ Հռիփսիմեան վարժարանի... տէտէն։

Բայց վրիպակներ կան որ էչուն պէս կը զուան և bon sensի ղէմ կը հայհոյեն պարսիկ իչապանի մը նման։

Ասոնցմէ էր ան վրիպակը զոր փախցուցած էիր «Ժամանէիքա» յօդուածիս սկիզբը։ Այդ յօդուածիս առաջին բառը փ խանակ հայրենաբաղձութիւնս ըլլալու, հայրենաբաչխութիւնս եղեր էր։ Վրիպակի արքայական, անորակելի այլանդակ kolossal, նա մայն ըչէրը kolossal էր այդ վրիպակը օրուն հանդուրժելու համար մարդս Սարգիս Պալապանեանի համբերութիւնը և երկայնամտութիւնը ունենալու է։

Երկու այդ գեղեցիկ յատկութիւններէն զուրկ, ներէ որ բողոքեմ այդ ոնուչաղը րութեան դէմ որ վտանգի տակ պիտի դնէր հայերէնագիտութիւնս եթէ արդէն չատոնց անոր տարան առնուած չըլլար։

Հայրենաբաչխութիւնը՝ հայրենաբաղձութեան տեղ քչել, ուզելը չիմիւրօի տեղ պչնդին կլլեցնելու պէս բան մըն է, թէև նուազ վնասակար բայց չատ աւելի վրան բայ sabotage մը։

Յօդուածի մը առաջին բառը սխալ ե զաւ մի՛, ալ անոր խորը տես, ինչպէս խեր չունի այն աղջիկը որուն աչաւը չէ ...առջևի... ակռաներուն չարքը։

Երբէք ասանկ պզտիկ, թեթև զսեցուածութեան մը և անհետևանք անուշադրութեան մը խօսքը չպիտի ընէի քեզի. եթէ ապագային համար վախեր միտքս չի պաչարէին սև չիչիկներու պէս։

Այսօր հայրենաբաղձութիւնս՝ հայրենաբաչխութիւն կրնէք, ինչ երաչխաւորութիւն ունիմ որ վաղն ալ Աուտոմոբիլ գրեմ չէ Աուշատա չպիտի ապէք։

Նախազգուշութիւնը ապահովութեան մարն է կըսեն, թող տուր որ ես ալ ըլլամ քու ներողամիտ և սիրակցորդ բարեկամդ։

Ց. ԱԼՓԻԱՐ

ՄԱՍՈՒՆ

Անատօլուի Բարենորոգումները խոբագրով «Բէյլիւ» կը գրէ.—

Եւրոպան, բարենորոգում երբ պահանջէ, անտարակոյս տակը կայ չահ մը, կայ զօրաւոր էնթրիկ մը, ահա այս կէտը պատմութիւնը կը փաստէ կատարեալ կերպիւ։ Մեր վճռացման համար այդ դաւճան պետութիւնները կատարեալ ծրագիր մը պատրաստած են ու կէտ առ կէտ կը հետևին ներկայիս ալ։ Եւրոպան մեր անկումը յիչատակագրեց Պրիմի դաչնագրով, և որքան դաչնագրեր որ կը կնքուին յաջորդաբար այդ կնքեալ դաչնագրութիւնները կը նչանակեն մեր ատիճանական անկումները։

Այսպէս, Թուրքիա իր բարձունքին կը հասնի 1857ի Պրիմի Պատերազմի ժամանակ, ու այդ Թուականը կը հանդիսանայ բաժանման քարը, վանդի վայրէջքն է որ կսկսի ահեղօրէն ու սոսկալիօրէն։ Եւ կը չարունակուի վայրէջքը, անկումը. Տրիպոլիս, Ռումելի. Պոսնա-Հէրսէք, կղզիներ, և ահա այդ բազմաթիւ տեղերու յանձնումներէ վերջ կը յաջորդէ Անատօլուի Բարենորոգումները...։

Գերմանիոյ լոկ պատերազմական պիւտճէն 22 միլիոն ոսկիի կը հասնի, գումար մը որ Թուրքիոյ ընդհանուր պիւտճէին կը հաւասարի. նմոյշ մը որ պիտի բաւէ միւս Եւրոպայի գահերուն դիրքը հասկնալու։ Բարեկամութիւն գոյութիւն չունի, դաչնագիր, հաչտութիւն. այս բոլորը վախով և կեղծարարութեամբ կը կնքուին։

Եւրոպայի մէջ պայքարը սկսած է, պայքար որ կատաղի է. պայքար որ պետութիւններու կործանումէ և ծովերու և ցամաքներու արիւնով օծումը պիտի նչանակէ։ Դահավիժումը Եւրոպայի ահա թէ մօտեցած է։

Անգլիա և Ռուսիա բարեկամ են, մինչդեռ իրաքանչիւրին չահերը բոլորովին կը հակասեն իրենց միչև գոյութիւն ունեցող այս անուանական բարեկամութեան։ Ռուսիա իր հրէչի ալքերը տնկած է Հնդկաստանի հորիզոններուն։

Գերմանիա, Աւստրիա, Իտալիա ահաւասիկ երբեակ բարեկամներ, բայց պատմական իրաւունքներու դատերը միչտ տեղի ունեցած են այդ պետութիւններու միջև, նոյպէս ալ Իռլանտա և Անգլիա։

Փոքրիկ չարժումի մըն է որ կ'սպասուի, այդ չարժումը ահռելի արդիւնքներ յառաջ պիտի բերէ սակայն։

Ահա թէ Անատօլուի բարենոգումները ...եղած են միակ պատճառ եւրոպական այս գէթ առժամեայ բարեկամութեանց և յարաբերութեանց։

Բարենորոգութեան խնդիրը վստահեցուցիչ դարձնելու համար մասնագէտներ խնդրուեցան Եւրոպայէ ըստ Լոնտոնի Ժողովի տուած որոչմանց, սակայն Եւրոպա կը յամառի և քօնթրոլ կը պահանջէ։

Արևելքի նահանգները Անգլիոյ և Գերմանիոյ միչև կը բաժանուին եղեր, իսկ մենք դեռ լուր չունինք։ Անչուշտ Իտալա սա ալ ուրիչ տեղ մը կը յատկացնէ իրեն իր բաժին։ Անգլիական կառավարութենէն բարենորոգմանց համար երբ մասնագէտ կը պահանջուի չի յօժարիր տալ, և Իտալա ալ կը դժկամակի փոխառութիւնները կնքել. և դեռ այս պետութիւնները բարենորոգում կը պահանջեն... անչուշտ տարբեր կերպով և իմաստով։

* * *

Բարենորոգմանց խնդիրը այսօր հայկական հարցով կը ծագի։ Երկէ Հոյներով,

ՄԻՇԵԼ ԶԻՎԱԳՕ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՓԱՈՒՍԹԱ

Ջ.

ԲԱՐԻ ՊԱՆԴՈԿԱՊԵՏՈՒՀԻՆ

Բարտաեան ասպետը և Անկուլէմի դուքսը կրիյեօնէն բաժնուելէ յետոյ Թիւլրիի դաչտագետնին մէջ՝ ուր կը տարածուէր Բօռթ-Նէօվի անդիի կողմը, հասան ջաղաքին մօտ ուր իր խոչոր թևերը կը տարածէր Սէն-Ռոչ հողաբլուրին վրայ, խրամներուն երկայնքն ի վեր քալեցին և Մօնմարթրի դուռնէն մտան Բարիզ։ Բայց փոխանակ ղէպի Տրվինիէռ ուղղուելու՝ ինչպէս առաջարկած էր Բարտաեան քաղաքին մէջէն անցան, հասան Պարրէ փողոցը՝ Սէնի և Սէն-Բօլի միջև, և մտան քալաքեի երևոյթով տուն մը ուր ուղղակի իջած էին՝ առջի իրիկուն Հաճրի Փ.ի հանդիպելէ յետոյ։

Այս տունը կը պատկանէր Մարի Թուչէի. երիտասարդ դուքսին մօրը, և իրեն տրուած էր Շարլ Թ.ի կողմէ։ Հետևաբար այս տունը լեցուն էր յիչատակներով այն վաղամեռիկ Թագաւորին, որ այնքան սոսկալի մահ մը ունեցած էր Սէն-Պարթէլմիի եղերական արիւնահեղութենէն յետոյ։

Այս յիչատակները կը բաղկանային կենդանագիրներէ, գէնքերէ, որսորդական չեփորներէ, մէկ կողմ նետուած գլխարկէ մը և բաճկոնակէ մը վտանանկէ մը որ իր վրայ կը կրէր ասեղնագործ՝ «Ամէնքը կր հմայէ» նչանաբանը. Ռօնսարի բանաստեղծութիւնները պարունակող քանի մը գիրքեր որոնց մէջ տեղտեղ կ'երևէին արքայական ձեռքով գրուած Ֆանօթագրութիւններ, և ուրիչ խել մը մանր մունր առարկաներ։ Շարլ տ'Անկուլէմ այս ամէնը կը դիտէր, կը չօչափէր՝ մելամաղձոտ հառաչներ արձակելով։

Եթէ Շարլ մինչև իր տունը քաչած տարած էր Բարտաեանը, պատճառը այն էր հազար ու մէկ բաներ ունէր անոր պատմելու, և այս ամէնը կարելի էր բովանդակել սա կարճ նախադասութեան մէջ.

—Սիրահարուած եմ։

Շարլ, որ իբր ընկեր ունէր խել մը հրիտասարդ իչխաններ Օրլէանէի և Լոտը-Փրանսի մէջ, միակ բարեկամ մը ունէր, այն է Բարտաեան։ Բայց և այնպէս հազիւ տասը օրէ ի վեր կը ճանչնար այս Բարտաեանը. իրիկուն մը ասպետը անծանօթ տեղ մը գալով Բարիզ երթալու ատեն՝ Օրլէանէն անցած և այցելութիւն տուած էր Նանգուցեալ Շարլ Թ.ի սիրուհիին՝ Մարի-Թուչէ լացած էր՝ կրկին տեսնելով ասպետը որուն վերջին այցելութենէն ի վեր հրկար տարիներ անցած էին, և որ անչուշտ իր մէջ կ'արթնցնէր զգլխիչ բանաստեղծութեամբ լեցուն անցեալ մը։ Մարի-Թուչէ զանի ընդունած էր իբր կիսաստուած մը։ Սետոյ իր զաւկին պատմած էր ինչ որ գիտէր Բարտաեանի մասին, և երիտասարդ դուքսը մտիկ ըրած էր ատոնք՝ ինչպէս

մտիկ կընեն աստեղական բանաստեղծութեան մը զիւցազնական մէկ հատուածը։ Յետոյ, հետևեալ օրը, այն վիճաբանութենէն վերջ ուր իր մեկնումը որոչուեցաւ, երբ Շարլ տ'Անկուլէմ ճամբայ ելած էր, Մարի ասպետին վրայ ուղղած էր իր պաղատագին ալքերը՝ իբր թէ ըսելու համար անոր.

—Կը վարանէի թողուլ որ մեկնի զաւակս... Բայց ա՛լ որ և է վախ չպիտի ունենամ՝ եթէ ձեր բարեկամութիւնը չընորհէք անոր։

—Տիկին, ըսած էր Բարտաեան համբուրելով Մարի Թուչէի գեղեցիկ ձեռքը, Բարիզ կ'երթամ ուր մտադիր եմ քնաիկ ժամանակ մը։ Կը յուսամ թէ Անկուլէմի դուքսը պիտի հաճի դիս ընդունիլ իբր իր բարեկամներէն մէկը...

Շարլի մայրը հասկցած էր թէ ի՛նչ խոստումներ կրնային պարունակել այս բառերուն մէջ և պատասխանած էր տխուպիսի նայուածքով մը որուն մէջ գրած էր իր բովանդակ երախտագիտութիւնը։ Ճամբու միջոցին դուքսը տեսակ մը սէր զգացած էր իր ուղեկից ընկերոջ հան-

Պուլկարով և Սերպով զբաղող Եւրոպան, կերևայ վերջապէս համոզուած գոյացուց որ կարգը Հայերունը եկած է։ Յոյնը, Պուլկարը, Սերպն ու Թարափտացը պաչտպանող Եւրոպան, այդ տէրութեանց արեան հեղեղներու առջև այօր իր կարմրցած աչքերը կը չփէ, ու կոյր կը դառնայ սակայն։ Անշուշտ ճիշտ նմանն է խնդիրը ինչպէս պալքաններու մէջ, նոյնպէս ալ Հայկական հարցի վերաբերմամբ, Եւրոպան իր քիթը խոթելով խնդրին մէջ կուզէ իր չահերը օրոնել մեր երկրին մէջ ալ։ Այս ահռելի կէտը անտարակոյս նշմարած են նմանապէս մեր Հայ հայրենակիցները, և որուն համար մենք միշտ վստահ ենք։

Եւրոպան ո՛չ Թուրքերու կը համակրի և ոչ իսկ Հայուն, և եթէ Հայաստանէ օգուտ չապասէ Եւրոպան, բոլոր Հայութեան բոլորը մեծագոյն մը երաժշտութեան պիտի հաւատարեցնէ։

Հայուն երէկի թշնամին այսօրուան բարեկամը չի կրնար սեպուիլ ինչպէս Ռուսիա, Անգլիա և Գերմանիա, որոնք հայ մը իսկ տեսնել չեն փափաքիր։ Սակայն երբ խնդիրը Թուրքիոյ նահանգներու մէջ մտնել է, հայկական հարցը լաւ պատրուակ մը կը հաստատի, ու Անատոլուի բարենորոգում բացագանչել կըսկսին, եթէ Եւրոպա իր նպատակին հասնելու ըլլայ Թուրքին հետ միասին կործանողը պիտի ըլլայ հայը։

Սօն փիւշմանլըը փարա էթմէզ պիտի ըսենք այն ատեն մեր հայ հայրենակիցները, թէև անոնք խնդիրը ինձմէ ու քեզմէ աւելի լաւ ուսումնասիրած են, և վերահասու են միջոցնակ խնդիրներու իրենց զարաւոր փորձառութեամբը։

ՇԱՀ-ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՑԻՉՄԻՐ

Պօլսահայերէն ետք Իզմիրահայերն ալ տուն ունենան բարեբաղդութիւնը լսելու այդ հայ արուեստագէտն որու հմայքը առէպ լսելու պատեհութիւնը ունեցած էին, բայց ոչ առիթն զայն մօտէն վայելելու։

Հոս՝ Տիար Շահ-Մուրատեանի գովեստքն ընելու հարկը բնաւ չենք տեսներ, անոր տաղանդը հանրածանօթ է և պիտի կրնանք այսպէս զայն մօտէն գնահատելու։

Արդէն իսկ ձեռնարկուած է Իզմիրի հայ տիկիններէն և պարոններէ յանձնախումբ մը կազմելու, կարգադրելու համար հարկ եղածները յառաջիկային սարքուելիք քսնսէրին առթիւ։

Պիտի ունենանք նաև առիթներ անդրադառնալու Տիար Շահ-Մուրատեանի քօնսէրին և նաև ներկայելու արուեստագէտը Իզմիրի հայոց։

ՏՕՔԹ. ԱՐՄԵՆԱԿ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ

Փոխադրուած է Հայոց թաղը Ըչլար-փիլէ փողոց Նո. 42 տունը, ուր այցելու հիւանդ կ'ընդունի կիրակէ զատ, ամէն օր, ժամը 11 էն մինչև կէսօր ու 2էն մինչև 5։

25—17

Տեղական Լուրեր

Տէնիզլիի մէջ մինչև ցարդ 35000 օխա մարախի ձուեր հաւաքուած են։ Աստուած կարողութիւն տայ։

Տէնիզլիի և Բէօլիւի ոստիկանատան միջև բարեհոգման ու յառաջդիմութեան առաջին կայծը նշմարուած է։ Այսինքն հեռաձայններ հաստատուած են այս երկու ոստիկանատուներու միջև և կանոնաւոր կերպիւ հաղորդակցութիւն. ներ կը կատարուին ամենայն դիւրութեամբ։

ՊԵԼԱՏԱՆի մօտ նէնիճէ դիւղի մէջ որոշուած է ոստիկանատուն մը կառուցանել։ Շէնքին յատակագիծը պատրաստուած է, չինութեան կսպասուի։

ԱՀՄԻՏԼիի ճամպազ գիւղի բնակիչներէ Հասանի որդի Խալիլի ձեռքին մէջ գտնուող հրացանը պայթելով, Խալիլ ծանրապէս վիրաւորուած է։

ՔԱՂԱԲԻՍ վկայեալ դեղադործները որոշած են խումբ մը կազմել իրենց մէջ, Իզմիրի դեղագործական վիճակը քննելու ու յառաջացման համար լայնօրադուարի մը հաստատման որոշում տուած են։

ԱՆՑԵԱՀ չարաթ Թիրէի մէջ Թասլահանէ Թաղին մօտ հրդեհ պատահելով երկու տուներ մոխիրի վերածուած են։ Հրդեհը ծագած է խորոված չազանճկներու պայթումէն։

ԿԷՕՆԱՑԻ գիւղաքաղաքի Բէրիմէէր գիւղին մէջ հարբահանկան հանդիսի մը միջոցին Ահմէտը գնդահարող երեք Թուրքերը ձերբակալուած են։

ԱՆՑԵԱՀՆԵՐՈՒ Բիլասի մօտ Դարապօրճ գիւղի բնակիչներէն եզարած ճամպազի որդի Հասան եղները ախոռէն հանած միջոցին կերպով մը իր մէջքը գըտնուող հրացանի դնդակներէն մին կը պայթի ու գնդակը պատահարար կը մխրճի իր եղբօր կնոջ գլխին մէջ ու խեղճ կինը կը տապալի գետին։

ԶԱՀ գիւղաքաղաքի բնակչութիւնը հանգանակութեամբ որոշած է հեռաձայն հաստատել տեղւոյն մէջ։

ԶՈՒՐՈՒՐ Զէյվէի մօտ քաղաքապետութեան պատկանող չէնք մը որ վաճառման դրուած է. և որուն վաճառումը կէս բարեգործական արարք մը պիտի սեպուի կը խնդրուի չափով գլուխ հանել։ Քաղաքապետութիւնը հինգ օր ևս պայմանաժամ կը տրամադրէ որու ընթացքին գնել փափաքողներ կրնան յաւելումներով տիրանալ չէնքին։

ՄՈՒՂԼԱՑԻ կառավարչութիւնը միւթէսարըֆութեան վերածուած է։ Այս պատճառաւ տեղւոյն համար պէտք ու անհրաժեշտ սեպուած երկրալափ մը ու անտառներու պաչտօնեայ մը կը պակսէր։ Կրկին անգամ եղած դիմումներու վրայ վերջապէս կիմանանք թէ մինչև նոր կարգադրութեան մը պահուն կուսակալութիւնս պիտի հոգայ այդ խնդիրներու կանոնաւորութեան վրայ։

Տիւսթաճուարտ Օյլ Քօ

Ի ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

Կը յանձնուցանէ յարգ. հասարակութեանը որ քարիւղի գործածութեամբ լերմութիւնն և լուսաւորութիւնը, խնայողական դարձնելու համար բերել տուած է Ամհանոցի, Քալօրիֆէրի, Լամբաներու և այլն, և այլն, ճոխ հաւաքածոյ մը ամերիկեան ամենավերջին կատարելագործութեամբ օժտուած։

Հասարակութիւնը կրնայ գաղափար կազմել այս գործիքներու լաւութեան մասին այցելելով անոր մասնաճիւղը Ֆրանկաց թաղ, Պէյհօմի Լօքալ։

ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ

Մասնաւորապէս յանձնարարելի է «Քամէլ» (ուղտ) դրոշմանիշով քարիւղը։

20—7

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—«Ժէօն Թիւրք» տաճկական թերթը կը պնդէ թէ Եւրոպական լիազօրութիւնները կը չարունակեն իրենց ընթացքը Արևելեան բարենորոգումներու մէջ բռնի քօնթրոլ բանեցնելու։

—Լինվէր պէյ աբանդիսիդի հիւանդութենէն բոլորովին ազատելու համար ի մօտոյ Պերլին պիտի մեկնի երկրորդ գործողութեան մը ենթարկուելու համար։

—Մերսինէ հասնող հեռագրի մը համաձայն կը տեղեկացուի թէ սաւառնորդ Տօքուռ հասած է յիշեալ վայրը և մի քանի օր կենալէ վերջ պիտի ուղևորի դէպի Մարսիլիա, Գահիրէի իր գնացքը յետաձգած ըլլալով։

—Յառաջիկայ երկուշաբթի իշխան Վիկտ Պուքրէչ պիտի այցելէ ուր պիտի հանդիպի քօնթ Սբրէալի որ իրեն պիտի ընկերակցի մինչև Ալպանիա։

—Աթէնքէ հասնող հեռագրեր կը հաստատեն թէ վօլոյի մէջ ֆրանսական նաւատորմի զօրավարներուն ու սպաներու հանդէպ ցոյց տրուած ընդունելութիւնները ու երեկոյթները ճշմարիտ ուրախալուրումն եղած են այդ նաւահանգիստին։

—Նախարարաց Խորհուրդը Բ. Դրան մէջ նիստ գումարած է երէկ նախագահութեամբ Վարչապետ Սահտ Հալիմ փաշայի և խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցած են Թուրք և Սերպ հաշտութեան և Արևելքի բարենորոգման խնդիրներուն մասին։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 Նոյ.— Ֆրանսայի մէջ կարգ մը խնդիրներու պատճառաւ, Նախարարական ժողովի մէջ յառաջ եկած ճգնաժամը դեռ չէ փարատած։

ՆՈՑՆ.— Հրաժարեալ քասինէի տեղ նոր նախարարական խորհուրդի մը կազմակերպութեան համար հանրապետութեան նախագահի կողմանէ վարչապետ կարգուած Մ. Տիւբուի իր պաչտօնը չէ ընդունած։

ՆՈՑՆ.— Ֆրանսական նախագահ Մ. Բուանքարէ Մ. Տիւբուի հրաժարման վրայ նամակագիր քասինէի նախագահ ընտրուած է, նախկին կրթական նախարար Մ. Տ/եվէրկ։

ՆՈՑՆ.— Սոյն վերակազմեալ ժողովի նախարարաց մէջ Մ. Ռիպօ ընտրուած իբր ներքին գործոց նախարար և Մ. Տէլքասէ իբր արտաքին գործոց նախարար։

ՆՈՑՆ.— Իտալիոյ քաղաքական չըրջանակները հակահիլէն բրօքականտ կը մղեն Ճուենատեանի երեսփոխանական ժողովի մէջ երեսփոխաններէն միոյն ընտիրօսի սահմանագծութեան առթիւ Իտալիան անպատուած ըլլալուն համար։

ՆՈՑՆ.— Իտալական կառավարութեան այս անպատուութեան մասին Ս. Թէնքի Իտալական դեսպանը Ճստիւ բողոքած է Հելլէն կառավարութեան։ Ցիչեալ բողոքը Ճոյն դիւանագիտական չրջանակներու մէջ մտատանջութիւն պատճառած է։

ՆՈՑՆ.— Նախկին վարչապետ Հագգը փաչա Պերլինի ժողովին մէջ ներկայ գըտնուելու և ճառիւտ պէյի հետ իբր Օսմանեան պատուիրակներ ներկայանալու համար, այսօր մեկնեցաւ դէպի Պերլին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԻԶՄԻՐԻ Դ.Ս.Տ.Ա.Մ. ԽՈՐՀՐԴՈՑ

Մեքենագործ Պ. Յովհաննէս Պըշարեանի դէմ իր կնոջ Տիկին Մարթրուհիի կողմէ ամուսնալուծման դատ բացուած է, սակայն լիչեալ Յովհաննէս Պըշարեանի գտնուած տեղը անծանօթ ըլլալուն պատճառաւ ներկայ պաչտօնական ծանուցումով կը հրաւիրուի ներկայանալ Դատաս. Խորհրդոյ Լ.առաջնորդարան, Թուականէս մինչև 31 օր, հակառակ պարագային իրագործութեան պիտի կատարուի դատավարութիւնը։

Դ.Ս.Տ.Ա.Մ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

1 Նոյեմբ. 1913 Իզմիր 5—4

ԼԻՆՕԼԷՈՒՄ տախտակամածներու համար, հրի տեղաւորուած։

ՈՐՄԱԹՈՒՂԹ ամէն տեսակ և տոկուն գոյներով։

ՎԱՌԱՐԱՆ խոհանոցի պատրոյգով՝ Ցլամ պլէօ և ճնշումով, ամենավերջին դրութեամբ։

ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ ամէն տեսակ։

ԼՈԳԱՐԱՆՆԵՐ բօրսըլէյէ և թէրմօսիֆօն և օդային կազով։

Պիտի գտնէք ամենաժամանակ և մատչելի գիներով վաճառատանց մէջ

Ս. Տ. ՆԻԳՕԼԱԻՏԻ ՈՐԴՈՑ

ԽԻՍՏ ՄՕՏ ՕՐԻՆ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ

ԼՕՒԻՐԸ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

իրապէս աննախընթաց

ՌԱՊԷՀ

Հաչուեկշռէն առաջ սպառելու համար նորաձեւութեանց մեծ սթօքը։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ծանօթ.—Բացայայտ կերպով կ'ըսենք թէ այս Ռապէի ժամանակ մինչև հիմայ Իզմիրի մէջ նմանը չտեսնուած գեղեցիկ գիներով վաճառումներ պիտի ըլլան։

Տիեզերապէս ճանչցուած լաւագոյն ժամացոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հետեւակ վարչութիւններէ.

Ամենօրեայ Օամ. երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիմէքի Խարիէ
Օամ. զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետկն. երկարդ.
Ռուսական երկաթուղիք
Ռումանական երկաթուղիք

Ոսկի, Արծաթ, Նիկել

= ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ =

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Այտրնի, Ժընեւայի նահանգներու եւ Արշիպելագոսի կղզեաց:

ՎԱՀԱՆ ՋՄՒՒՒՆԱՆԴԵՍԵԱՆ

ի Զուխա Պէտէսթէն, Թիւ 14 - 40

ԿՂԴՏ ՆՈՒԻՐ Իշմիրի և Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործներու մօտ:

ԿԱՂՈՒԱԾ

ՆԷՕՇԱՔԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ՈՐՈՇՄԱՆԱԳՐԷՆ

Ա. Գործադրանաւերու յատկացուած մրցանակներ գրպաճի եւ նաւու յատկոյն վից Բրօմէրբրներու համար ոսկիի մրցանակ:

Ա. Ն Ա Ե Ր Գ	Թիւ դասակարգութեան
Ք.Ա Գ.Գ. Ֆավրը-Ժագօ և Ընկ.Գործարան (ՋԵՆԻԹ) ժամացոյցերու իւղով	22,8
Բ. Գիւհրէ, Լօքլ	,22
Բ Տիմիշոյմ, Շի տը Ֆօն	22,2
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,1
Գործարան Լոնժինի, ի Սէնք - Իմիէ	14,2
Ժամագործութեան դպրոց	13,0
Լ. Գրանտ և եղբարք (ՕՄՒՆԱՒ)	13,8

Ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ

Դիւանադպիր՝ **ՓԷՐՐԻՆ** Նախագահ՝ **Յօհ. ԹՒՆԹՈՒԱՆԻԷԼ**

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԲԱՐԻԶԻ 1900 Ի ՅՈՒՅԱՇԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՅ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ **ԺԻՒՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ**

1906 Ի ՅՈՒՅԱՇԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուիցերիա) գտարանին 1909 ի Պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որ ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ատեն:

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

կը գտնուի հետեւեալ վաճառատեղերուն մէջ.

ՀԱՒ ԼԱՒԱՑ ԵՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ — ՓԱՅԱՏԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՀՈՒՐԱՓԵՐ ՈՒ ՀՐԱՄԱՆԵՐ

ROYAL EXCHANCE ASSURANCE

ՌՈՅՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1720ին Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան	*Ա. Ո. 5,000,000*
Վճարեալ Ապահովագրեալներու	*» » 42,000,000*

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամէն կր կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեւողութեան վրայ: Նաեւ ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն.: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել՝

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆի
Քննիչ ապահովիրան

Ս. ՈՒԻԹՇՕԼ եւ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալ

OYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE-MARITIM

ETABLE A LONDRES

EN 1720

Թովալին Ապահովագրական Ընկ. խիստ վստահաւոր պայմաններով: Մանաւոր պաճ. պահպանութեամբ մը ընկերութիւնս կապահովագրէ հրակի արկածներ, 10 օրուար նոյն անուժամով մը ապերանոցներու (Docks մէջ ինչպէս յԱնգլիա Նորպոէս և գլխաւոր նաւահրու մէջ ինչպէս Մարսէյլի, Հավրի Համպուրգի ևն. ևն.:

Իշխիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին

Օամ. ոսկի	11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բեռներ:

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար գիմել Ս. ՈՒԻԹՇՕԼ եւ ԸՆԿ

ԸՆԴՀ. ներկայացուցիչ Այտրնի կուտակագործեան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ԿԱՄԵԼԻԱ

(ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամէն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Աչեան ներկայ եղանակին համար, ընգունած ենք մեծագնահ ապրանք ապրանք պիտի կրնան գտնացնել ամենէ նրբաճաշակներուն:
Գիներու անհամեմատ ժողանութիւն, ապրանքներու տոկունութիւն անմրցելի են
Այցելեցէք անգամ մը ԿԱՄԵԼԻԱՑԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՅՆՈՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՓՕՄԱԼԻՔՍ

ՏՂԷՔԵՐՈՐ ՍԱՍՏԿՈՒ ՔԱՐԼՕՒ

ԱՊՐԱՀՈՎ, ապաքինում 98 0|0 այն բոլոր հիւանդութեանց համար որոնք **Ստամոքսի** և ոտիքներու կը վերաբերին, Նոյն իսկ եթէ 30 տարիէ ի վեր անոնցմէ տառապողներ ըլլան: Մարսողութիւնը կը դիւրացնէ, ախորժակը կը բանայ և յանձնարարուած Եւրոպայի և Ամերիկայի բժիշկներէն առողջացնելով ստամոքսի խիթեր, փխրումներ, տղոց և չափահասներու փորհարութիւն, ստամոքսի ընդլայնում, քթում, չղայնութիւն և անմարսողութիւն:

ԿԸ ԵԱԽՈՒԻ բոլոր դեղարանները.

= 5 ՖՐ. ՇԻՇԸ =

Կեդրոնատեղի՝

ՀՄՕՐԷՆՕ ՄԱՐԿՈՒՆԱՔՕՀ

—(Ծրօկիատ)—

ԱՐԱՊ ԽԱՆ - ԻԶՄԻՐ

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐԻ

ESTABLISHED 1782

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY Lᴰ OF LONDON

Դրամագլուխ և պահեստի գրամ Ա. Ո. 4,500,000 Տարեկան հասոյթ Ա. Ո 1,500,000:

«ՖԷՆԻՔՍ» 122 տարիէ իվեր հիմնուած ոսկի հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է և ցարդ հատուց է աւելի քան 27,000,000 Ա. Ո. ին ալ համար:

«ՖԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմաններով, Գիմել առ

Լիագօր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի Գետաեզր

F. BLACKLER

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Բուխարեստի Ազգ. և Տըչլանտի Ազգ. դրամատան կողմէ

Դրամագլուխ ամբողջութեամբ դրուած ֆրանք 10,000,000

կեդրոնատեղի **ԱՔԵՆԴ**

Մասնաճիւղ կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալութիւն ի Համպուրգ:

Պանք տ'Օրիան դրամատունի ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէս՝ զանձ եղջում Առևտրական թղթերու, հեռագրական վրճարումնք, առուծախ փոխգրերու և Ճերու, Աշխարհի գլխաւոր քաղաքներու վրայ կատարյ վարկերու բացման գրե ամէն տեսակէ արժէքներու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, դրամ թղթերու և ապրանքներու վրայ ևն. ևն:

ԱՒԱՆԴՆԵՐ

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետևեալ տոկերով

1 1/2	0/0	3	*ամսուան տուհդի մը համար*		
2	0/0	6	»	»	»
3	0/0	1	*տարուան*	»	»
3 1/2	0/0	2	»	»	»
4	0/0	3	»	»	»

Բարեկարծական հաստատութիւններու տուհդներն վերև տոկերէն 1/2 0/0 աւելի մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի տուհդներուն համար՝ միակ անձի սը կո և 100 Օամ. տոկիէ տուելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրած է, տեղւոյն վճարը փոխարէն իր հաստատութեան մէջ ընդունած դրամագլուխին, ևն դրամ և արժէքաւոր տարիներ պահելու համար